

MEMORANDUM ON COOPERATION	МЕМОРАНДУМ ПРО СПІВПРАЦЮ
between	між
the International Foundation for Electoral Systems	Міжнародною фундацією виборчих систем
and	та
the Ministry of Education and Science of Ukraine	Міністерством освіти і науки України
<i>June 18 2021</i>	<i>18 червня 2021 року</i>
<p>The Ministry of Education and Science of Ukraine (MoES), as represented by Serhiy Shkarlet, Minister of Education and Science of Ukraine, acting on the basis of the Regulations on the Ministry of Education and Science of Ukraine, approved by the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated October 16, 2014 No. 630 (as amended), Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine dated July 27, 2020 No. 967 (as amended), and International Foundation for Electoral Systems (IFES), a non-profit organization registered in the District of Columbia: 2011 Crystal Drive, Tenth Floor, Arlington, VA 22202, USA, as represented by IFES Ukraine Senior Country Director, Peter Duus Erben, acting on the basis of the Power of Attorney, officially accredited in Ukraine as an Implementer of the international technical assistance programs (Accreditation Card №245 issued by the Secretariat of the Cabinet of Ministers of Ukraine) (hereinafter individually referred to as a Party, and collectively – Parties), understanding the importance of civic competence in the structure of educational standards for the training of students in Vocational Education and Training schools, make a joint commitment to develop and implement the civic education course for students of Vocational Education and Training schools.</p>	<p>Міністерство освіти і науки України (далі – МОН) в особі Сергія Шкарлета, Міністра освіти і науки України, який діє на підставі Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.10.2014 № 630 (зі змінами), наказу Міністерства освіти і науки України від 04.01.2021 № 10 «Про визначення обов’язків першого заступника Міністра, заступників Міністра, розподіл повноважень Міністра між першим заступником Міністра та заступниками Міністра, які вони здійснюють за його тимчасової відсутності», та Міжнародна фундація виборчих систем (IFES), що є неприбутковою організацією, зареєстрованою у Федеральному окрузі Колумбія за адресою: 2011 Crystal Drive, Tenth Floor, Arlington, VA 22202, USA, в особі Петера Дууса Ербена, старшого директора IFES в Україні, який діє на підставі довіреності, офіційно акредитованої в Україні, як Виконавець програм міжнародної технічної допомоги (акредитаційна картка № 245, видана Секретаріатом Кабінету Міністрів України) (кожен з яких далі — Сторона, а разом — Сторони), розуміючи важливість громадянської компетентності у структурі освітніх стандартів підготовки здобувачів освіти в закладах професійної (професійно-технічної) освіти, об’єднуються в зобов’язаннях розробити та впровадити курс громадянської освіти для здобувачів освіти закладів професійної (професійно-технічної) освіти.</p>
1. General provisions	1. Загальні положення
The purpose of this Memorandum of cooperation (hereinafter – the Memorandum) is to undertake joint action to develop the concepts of civil society	Метою Меморандуму про співпрацю (далі – Меморандум) є спільні дії сторін щодо розвитку в Україні ідей громадянського суспільства через

<p>in Ukraine through testing and implementation of a civic education course specifically designed Vocational Education and Training institutions and activities aimed at improving the quality of civic education teaching.</p>	<p>апробацію та впровадження курсу громадянської освіти, розробленого для закладів професійної (професійно-технічної) освіти, та діяльності, спрямованої на покращення якості викладання громадянської освіти.</p>
<p>2. Cooperation areas</p>	<p>2. Напрями співпраці Сторін</p>
<p>The Parties define the following areas of cooperation within this Memorandum:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Development of the curriculum and teaching materials of the civic education course, based on the Strengthening Engagement through Education for Democracy (SEED) IFES global civic education methodology. 2. Involvement of national and international experts in course development, teacher training and monitoring and evaluation of course implementation in Vocational Education and Training institutions. 3. Selection of pilot Vocational Education and Training schools for teaching civic education as a course of a variable or invariant part of their curriculum. 4. Training of teachers to teach the civic education course in selected Vocational Education and Training schools. 5. Advising and supporting representatives of pilot institutions of Vocational Education and Training. 6. Monitoring and evaluation of the course implementation in accordance with the developed methodology. 7. Additional activities in the field of civic education, including, if necessary, summer camps for students, additional activities for teachers, etc. 8. Popularization and dissemination of the civic education course among institutions of 	<p>Для виконання цього Меморандуму Сторони визначають такі напрями співпраці:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розроблення навчальної програми та навчально-методичних матеріалів курсу громадянської освіти на базі світової методології IFES з громадянської освіти «Посилення залученості через освіту для демократії» (Strengthening Engagement through Education for Democracy – SEED). 2. Залучення національних та міжнародних експертів до розроблення курсу, підготовки викладачів та моніторингу й оцінки впровадження курсу в закладах професійної (професійно-технічної) освіти. 3. Відбір пілотних закладів професійної (професійно-технічної) освіти для апробації курсу громадянської освіти як предмету варіативної або інваріативної частини навчального плану. 4. Проведення навчання викладачів для викладання курсу громадянської освіти в пілотних закладах професійної (професійно-технічної) освіти. 5. Консультування та підтримка представників пілотних закладів професійної (професійно-технічної) освіти. 6. Моніторинг та оцінка впровадження курсу відповідно до розробленої методології. 7. Проведення додаткових заходів у сфері громадянської освіти, включаючи, у разі потреби, літні табори для здобувачів освіти, додаткові активності для викладачів тощо. 8. Популяризація та поширення курсу громадянської освіти серед закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Vocational Education and Training.	
<p>3. Reciprocal agreement of the parties</p>	<p>3. Взаємні домовленості сторін</p>
<p>The Parties cooperate on the principles of equality, respect, openness and integrity.</p> <p>The Parties agree as follows:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) comprehensively promote the implementation of the Memorandum within their competence; 2) coordinate actions within the Memorandum, inform the other Party about the actions taken and/or planned within the framework of the Memorandum; 3) exchange and freely use the information received within the framework of the implementation of this Memorandum, in particular, to disseminate it through their websites and other information resources; 4) comply with the requirements of the current legislation of Ukraine during the implementation of the Memorandum. 	<p>Сторони взаємодіють на принципах рівноправності, поваги, відкритості та доброчесності.</p> <p>Сторони домовляються про таке:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) всебічно сприяти реалізації Меморандуму в межах своєї компетенції; 2) координувати дії в межах Меморандуму, інформувати іншу Сторону про здійснені та/або заплановані в межах реалізації Меморандуму заходи; 3) обмінюватися та вільно користуватися інформацією, отриманою під час реалізації цього Меморандуму, зокрема поширювати її на власних вебсайтах та інших інформаційних ресурсах; 4) дотримуватися вимог чинного законодавства України під час впровадження заходів Меморандуму.
<p>4. Final provisions</p>	<p>4. Прикінцеві положення</p>
<p>1. The Parties maintain their separate and determined missions and mandates, as well as their own responsibilities. The cooperation between the Parties described in this Memorandum shall not be construed or interpreted as a partnership or other type of legal entity or association. Nothing in this Memorandum shall be construed as replacing or impeding other agreements or contracts that the Parties have entered prior to or will enter after the signing of this Memorandum.</p>	<p>1. Сторони зберігають за собою відокремлені, визначені місії та мандати, а також власну відповідальність. Співпраця між Сторонами, описана в цьому Меморандумі, не повинна розглядатись або тлумачитись як партнерство чи інший вид юридичної особи чи об'єднання. Ніщо у цьому Меморандумі не має тлумачитись як заміна або перешкода для інших угод чи контрактів, які Сторони уклали між собою до підписання цього Меморандуму або укладуть після його підписання.</p>
<p>2. Each Party shall be fully responsible for costs associated with the activities related to the activities described herein, and all such costs and activities shall be subject to the availability of funds for each Party. This Memorandum does not establish or affect any costs or obligations with regard to funding, nor does it establish any legal obligations of either Party or confer any rights on any third party.</p>	<p>2. Кожна Сторона несе повну відповідальність за витрати, пов'язані з діяльністю, яка проводиться у зв'язку з описаною тут діяльністю, і всі такі витрати та заходи залежать від наявності коштів у кожної Сторони. Цей Меморандум не встановлює або не впливає ні на витрати, ні на зобов'язання щодо коштів, а також не встановлює юридичних зобов'язань будь-якої Сторони і не надає будь-яких прав будь-якій третій стороні.</p>
<p>3. This Memorandum may be amended by written mutual consent of the Parties.</p>	<p>3. За письмовою взаємною згодою Сторін до цього Меморандуму можуть бути внесені зміни.</p>
<p>4. Neither Party may, directly or indirectly, disclose,</p>	<p>4. Жодна зі Сторін не може, прямо чи непрямо,</p>

<p>disseminate, transmit, or otherwise spread any confidential or private information received during the implementation of the Memorandum without the other Party's prior written consent.</p>	<p>розголошувати, розповсюджувати, переказувати або іншим чином поширювати будь-яку конфіденційну чи приватну інформацію, отриману під час виконання цього Меморандуму, без попередньої письмової згоди іншої Сторони.</p>
<p>5. The Parties may at any time terminate their cooperation under this Memorandum by giving 3 (three) months' written notice of termination.</p>	<p>5. Сторони в будь-який час можуть припинити співпрацю у межах цього Меморандуму, надавши попередження в письмовій формі за 3 (три) місяці до припинення.</p>
<p>6. This Memorandum is not an international agreement and does not create any rights or obligations under international law.</p>	<p>6. Цей Меморандум не є міжнародною угодою і не створює жодних прав чи зобов'язань у межах міжнародного законодавства.</p>
<p>7. The Parties understand that the material support, technical support, and training that IFES Ukraine may provide under this Memorandum should be considered as assistance under existing bilateral agreements between donors and Ukraine, which is subject to the terms of these agreements.</p>	<p>7. Сторони розуміють, що матеріальне забезпечення, технічна підтримка та навчання, які IFES Україна може надати в межах цього Меморандуму, слід розглядати як допомогу в межах чинних двосторонніх угод між донорами та Україною, яка підпадає під дію умов цих угод.</p>
<p>8. Validity and date of entry into force. This Memorandum shall enter into force on the date of signature by both Parties and shall be implemented by March 29, 2024.</p>	<p>8. Термін дії та дата набуття чинності. Цей Меморандум набирає чинності з дати підписання обома Сторонами і повинен бути виконаний до 29 березня 2024 року.</p>
<p>9. The activities of IFES Ukraine, described in this Memorandum, are subject to further financial support from donor bodies, including the United States Agency for International Development (USAID), UK aid and Global Affairs Canada. The decision on this support depends solely on the donors, who are not legally bound by this Memorandum.</p>	<p>9. Діяльність IFES Україна, описана в цьому Меморандумі, залежить від подальшої фінансової підтримки донорських органів, зокрема Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), британської допомоги від Уряду Великої Британії і Міністерства міжнародних справ Канади. Рішення щодо цієї підтримки залежить виключно від донорів, яких цей Меморандум юридично не зобов'язує.</p>
<p>10. This Memorandum was concluded in June 18, 2021 in two original bilingual copies. One copy of the Memorandum remains with each Party. Copies in English and Ukrainian languages are authentic.</p>	<p>10. Цей Меморандум укладений 18 червня 2021 року у двох оригінальних двомовних примірниках. По одному примірнику Меморандуму залишається в кожній зі Сторін. Примірники англійською та українською мовами є автентичними.</p>
<p>For IFES Ukraine</p> <p>Peter Erben, Senior Country Director</p>	<p>Від імені IFES Україна</p> <p>Петер Ербен, Старший Директор</p>
<p>For the Ministry of Education and Science of Ukraine</p> <p>Serhiy Shkarlet, Minister</p>	<p>Від імені Міністерства освіти та науки України</p> <p>Сергій Шкарлет, Міністр</p>